

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2014

414/2014

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 2014

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kirkkolain (1054/1993) 5 luvun 4 §, 7 luvun 2 §:n 3 momentti ja 3 §, 8 luku, 9 luvun 2 §:n 2 momentti, 17 b luvun 4 §, 18 luvun 3, 4 ja 4 a §, 19 luvun 3 §, 20 luvun 2, 4—6 ja 6 a §, 24 luvun 14 §:n 4 momentti sekä 25 luvun 10 a ja 11 §,

sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 4 § laissa 1008/2012, 7 luvun 3 § osaksi laissa 689/2008, 17 b luvun 4 §, 19 luvun 3 § sekä 25 luvun 10 a ja 11 § laissa 1274/2003, 18 luvun 3 § osaksi laeissa 936/1996, 201/2000, 1274/2003, 821/2004 ja 236/2006, 4 § laeissa 201/2000 ja 1008/2012 sekä 4 a § laissa 201/2000, 20 luvun 2 § osaksi laissa 1164/1999, 5 § laeissa 987/1994 ja 1164/1999, 6 a § laissa 1164/1999 sekä 24 luvun 14 §:n 4 momentti laissa 797/2013,

muutetaan 5 luvun 5 §, 7 luvun 2 §:n otsikko, 9 luvun 2 §:n otsikko, 17 a luvun 2 §, 19 luvun 11 §, 20 luvun 3 §, VI osan otsikko, 24 luvun 7 §, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 12 §:n 1 momentin 2 kohta, 14 §:n 1 momentin 1 ja 3—6 kohta sekä 25 luvun 3 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 5 § osaksi laeissa 236/2006 ja 1008/2012, 17 a luvun 2 § laeissa 1274/2003 ja 236/2006, 19 luvun 11 § osaksi laissa 1274/2003, 20 luvun 3 § osaksi laissa 1164/1999, 24 luvun 7 § laeissa 236/2006 ja 797/2013, 9 §:n 2 ja 3 momentti laissa 236/2006, 12 §:n 1 momentin 2 kohta, 14 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta sekä 25 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 1274/2003 sekä 24 luvun 14 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta laissa 797/2013 ja 5 kohta laissa 1008/2012, sekä

lisätään lakiin siitä lailla 1008/2012 kumotun 23 luvun tilalle uusi 23 luku, 24 lukuun uusi 7 a ja 11 a §, 25 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1274/2003, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lukuun uusi 8 a § seuraavasti:

5 luku

Pappisvirka

5 §

*Kuuluminen hiippakuntaan ja
rovastikuntaan*

Papin kuulumisesta hiippakuntaan ja ro-
vastikuntaan säädetään kirkkojärjestyksessä.

Kenttäpiispa kuuluu arkkihiippakuntaan ja

muu sotilaspappi siihen hiippakuntaan, jonka
alueella hänen varsinainen virkapaikkansa
on.

7 luku

Yleisiä säännöksiä

2 §

Toimielimet

9 luku

Kirkkovaltuusto

2 §

Kirkkovaltuuston jäsenten lukumäärä

17 a luku

Yleisiä säännöksiä

2 §

Hiippakunnan toimielimet

Hiippakunnan hallintoa hoitavat piispa, hiippakuntavaltuusto, tuomiokapituli, johtokunta ja tuomiokapitulin viranhaltijat.

19 luku

Tuomiokapituli

11 §

Lääninrovasti

Piispan ja tuomiokapitulin apuna rovastikunnan hallinnossa on lääninrovasti, joka valitaan kuudeksi vuodeksi kerrallaan rovastikunnan seurakuntien kirkkoherroista.

Tuomiokapituli nimittää lääninrovastin virkaan jonkun kolmesta lääninrovastin vaalissa eniten ääniä saaneesta kirkkoherrasta.

20 luku

Kirkolliskokous

3 §

Kirkolliskokouksen toimikausi

Kirkolliskokouksen toimikausi alkaa vaalia seuraavan toukokuun 1 päivänä ja kestää neljä vuotta.

VI OSA

VAALIT JA MUUTOKSENHAKU

23 luku

Luottamushenkilöt ja vaalit*Yleiset säännökset luottamustoimesta ja vaalikelpoisuudesta*

1 §

Luottamushenkilö

Luottamushenkilö on seurakunnan, seurakuntayhtymän, hiippakunnan tai kirkon keskushallinnon toimielimeen tai muuhun luottamustoimeen valittu henkilö. Viranhaltija tai työntekijä, joka on tehtävänsä perusteella toimielimen jäsenenä, ei ole luottamushenkilö.

Luottamushenkilön tulee edistää kirkon parasta sekä toimia luottamustoimessaan arvokkaasti ja tehtävän edellyttämällä tavalla.

2 §

Vaalikelpoisuus luottamustoimeen

Vaalikelpoinen seurakunnan ja seurakuntayhtymän luottamustoimeen on kristillisestä vakaumuksesta tunnettu 18 vuotta täyttänyt seurakunnan konfirmoitu jäsen, joka ei ole vajaavaltainen. Vaalikelpoisuusiän on täytettävä vaalipäivänä.

Vaalikelpoinen hiippakunnan ja kirkon keskushallinnon luottamustoimeen on hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan vaalikelpoinen maallikkojäsen ja hiippakuntaan kuuluva pappi.

Vaalikelpoinen hiippakuntavaltuuston saamelaisjäseneksi ja kirkolliskokouksen saamelaisedustajaksi on maallikkojäsen, joka on äänioikeutettu saamelaiskäräjävaaleissa ja vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen.

Vaalikelpoinen Ahvenanmaalta valittavaksi hiippakuntavaltuuston jäseneksi ja kirkolliskokouksen edustajaksi on Ahvenanmaan maakunnassa sijaitsevan seurakunnan vaalikelpoinen maallikkojäsen.

3 §

Vaalikelpoisuuden rajoitus

Luottamustoimeen voidaan valita vain sellainen vaalikelpoinen henkilö, joka on antanut tehtävään suostumuksensa.

Seurakuntavaaleissa ei seurakunnan luottamustoimeen saa valita tämän seurakunnan palveluksessa olevaa henkilöä. Jos seurakunta kuuluu seurakuntayhtymään, ei seurakuntayhtymän eikä siihen kuuluvan seurakunnan palveluksessa oleva henkilö ole vaalikelpoinen tämän seurakuntayhtymän eikä siihen kuuluvan seurakunnan luottamustoimeen.

Tuomiokapitulin palveluksessa oleva henkilö tai virkansa perusteella tuomiokapitulin jäsenenä oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen hiippakunnan luottamustoimeen. Kirkkohallituksen palveluksessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen kirkkohallituksen jäseneksi, eivätkä kirkkohallituksen kansliapäällikkö ja kirkkoneuvokset ole kelpoisia edustajaksi kirkolliskokoukseen.

Määräaikaisesti pappisvirasta pidätetty pappi ei ole vaalikelpoinen pappisvirkaan perustuvaan luottamustoimeen. Jos tuomioistuimien on määrännyt papin viralta pantavaksi, hän ei ole vaalikelpoinen pappisvirkaan perustuvaan luottamustoimeen ennen kuin hän on saanut tuomiokapitulilta uuden viranhoidon määräyksen papin virkaan.

4 §

Vaalikelpoisuuden menettäminen ja ero luottamustoimesta

Toimielimen jäsenen menettäessä vaalikelpoisuutensa kesken toimikauden hänet vapautetaan luottamustoimesta. Luottamushenkilö ei menetä vaalikelpoisuuttaan toimielimeen, jos hänet otetaan 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuun palvelussuhteeseen enintään kuuden kuukauden pituiseksi määräajaksi. Palvelussuhteen kestäessä hän ei kuitenkaan saa hoitaa luottamustointaan.

Luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä.

5 §

Luottamustoimesta pidättäminen ja erottaminen

Jos luottamushenkilön voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen luottamustoimessaan virkarikokseen tai muutoin menetelleen siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, häneltä on vaadittava asiasta selvitys. Jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos, asia on viipymättä ilmoitettava esitutkintaviranomaiselle tutkintaa varten. Luottamushenkilö voidaan tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi pidättää luottamustoimestaan.

Jos luottamushenkilö on asetettu syytteeseen rikoksesta, jonka laatu ja tekotapa osoittavat, ettei hän voi toimia luottamustoimessaan sen edellyttämällä tavalla, hänet voidaan oikeudenkäynnin ajaksi pidättää luottamustoimestaan.

Jos luottamushenkilö vaalin toimittamisen jälkeen on lainvoimaisella päätöksellä tuomittu vankeuteen vähintään kuudeksi kuukaudeksi, hänet voidaan erottaa luottamustoimestaan.

Päätös luottamustoimesta pidättämisestä voidaan panna heti täytäntöön. Päätös luottamustoimesta erottamisesta pannaan heti täytäntöön.

6 §

Päätösvalta luottamushenkilöä koskevassa asiassa

Luottamushenkilön vapauttamisesta, eron myöntämisestä, pidättämisestä tai erottamisesta luottamustoimesta päättää se toimielin, joka on valinnut luottamushenkilön. Seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenen vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valitun luottamushenkilön osalta päätöksen tekee kuitenkin se toimielin, jonka jäsen luottamushenkilö on.

Toimielimen puheenjohtaja voi väliaikaisesti päättää luottamustoimesta pidättämisestä ennen toimielimen kokousta. Puheenjohtajan on saatettava asia välittömästi toimielimen päätettäväksi. Puheenjohtajan päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta.

7 §

Luottamustoimen hoitaminen

Luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja sen jälkeenkin, kunnes toinen on valittu hänen sijaansa. Luottamushenkilön on hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, jos:

- 1) luottamushenkilövaalista on tehty valitus;
- 2) eroa ei ole myönnetty;
- 3) kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkoneuvosto on 10 luvun 6 §:n nojalla jättänyt kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston vaalipäätöksen täytäntöön panematta.

Jos seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valittu luottamushenkilö kuolee, menettää vaalikelpoisuutensa, hänelle myönnetään ero tai hänet pidätetään taikka erotetaan luottamustoimesta, hänen tilalleen kutsutaan varajäsen tai varaedustaja. Muuhun luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

8 §

Naisten ja miesten edustus toimielimissä

Jollei erityisestä syystä muuta johdu, tulee kirkollisessa toimielimessä olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia lukuun ottamatta kirkolliskokousta, hiippakuntavaltuustoa, tuomiokapitulia, kirkkovaltuustoa, yhteistä kirkkovaltuustoa ja seurakuntaneuvostoa.

Seurakuntavaalit ja kirkkoherranvaali

9 §

Seurakuntavaalit

Seurakuntavaalit ovat välittömät, salaiset ja suhteelliset.

Seurakuntavaaleissa valitaan seurakunnan kirkkovaltuuston tai seurakuntayhtymässä yhteisen kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston jäsenet. Vaalit toimitetaan joka neljäs vuosi samanaikaisesti kaikissa seurakunnissa.

10 §

Poikkeukselliset seurakuntavaalit

Kun kesken vaalikauden tapahtuu seurakuntajaotuksen muutos, seurakunta liittyy seurakuntayhtymään tai eroaa siitä taikka seurakuntayhtymä puretaan, kirkkovaltuusto, yhteinen kirkkovaltuusto ja seurakuntaneuvosto muodostetaan edellisen vaalin tuloksen perusteella.

Ylimääräiset vaalit toimitetaan, jos 1 momentissa tarkoitettu menettely ei ole mahdollinen tai jokin seurakunta vaatii vaaleja. Muutoksen ollessa vähäinen tai jäljellä olevan toimikauden lyhyt kirkkohallitus voi määrätä, että ylimääräisiä vaaleja ei toimiteta tai että seurakuntayhtymässä yhteisenä kirkkovaltuustona toimii jakamattoman seurakunnan kirkkovaltuusto tai entinen yhteinen kirkkovaltuusto.

Jos seurakunta yhdistetään toiseen seurakuntaan, kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenten paikat jaetaan seurakuntien kesken siten kuin 11 luvun 7 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos edellisen vaalin tuloksena muodostuneessa nimisarjassa ollut henkilö ei enää ole vaalikelpoinen, hänen tilalleen uuteen toimielimeen tulee nimisarjassa seuraava.

Ylimääräisissä seurakuntavaaleissa valittujen toimikausi kestää kulumassa olevan vaalikauden loppuun tai seuraavan vaalikauden loppuun, jos vaali toimitetaan vaalikauden viimeisenä vuonna.

11 §

Kirkkoherranvaali

Seurakunnan kirkkoherran valitsevat seurakunnan tässä vaalissa äänioikeutetut jäsenet (*kirkkoherran välitön vaali*).

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston pyynnöstä päättää, että kirkkoherra valitaan vaalilla, jonka toimittaa kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto (*kirkkoherran välillinen vaali*).

Tuomiokapituli voi päättää, että yhteinen kirkkoherra valitaan välillisellä vaalilla, jos joku yhteisen kirkkoherran viran seurakunnista sitä pyytää.

Päätös välillisen vaalin toimittamisesta tulee tehdä ennen viran haettavaksi julistamista.

12 §

Äänioikeus seurakuntavaaleissa ja kirkkoherran välittömässä vaalissa

Seurakuntavaaleissa äänioikeus on jokaisella kirkon jäsenellä, joka viimeistään vaalipäivänä täyttää 16 vuotta ja jolla on kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta Suomessa. Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, jossa äänioikeutettu on merkitty seurakunnan jäseneksi viimeistään vaalivuoden elokuun 15 päivänä. Valituksen johdosta uudelleen toimitettavissa seurakuntavaaleissa ja ylimääräisissä seurakuntavaaleissa äänioikeus on siinä seurakunnassa, jossa vastaava merkintä on tehty viimeistään 70 päivää ennen vaalipäivää.

Kirkkoherran välittömässä vaalissa sekä valituksen johdosta uudelleen toimitettavassa kirkkoherran välittömässä vaalissa äänioikeus on viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 18 vuotta täyttävällä kirkon jäsenellä, jolla on kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta Suomessa ja joka on merkitty kyseisen seurakunnan jäseneksi viimeistään 70 päivää ennen ensimmäistä vaalipäivää.

Äänioikeutetuilla on yhtäläinen äänioikeus.

Hiippakunnassa toimitettavat vaalit

13 §

Hiippakuntavaltuuston jäsenten ja kirkolliskokousedustajien vaalit

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet ja maallikkojäsenet sekä kirkolliskokouksen pappisedustajat ja maallikkoedustajat valitaan erikseen suhteellisilla ja salaisilla vaaleilla.

14 §

Äänioikeus hiippakuntavaltuuston jäsenten ja kirkolliskokousedustajien vaaleissa

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenten ja kirkolliskokouksen pappisedustajien vaaleissa

ovat äänioikeutettuja hiippakunnan papit.

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenten ja kirkolliskokouksen maallikkoedustajien vaaleissa ovat äänioikeutettuja kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen ja yhteisten kirkkovaltuustojen maallikkojäsenet. Jos sama henkilö on jäsenenä sekä seurakuntaneuvostossa että yhteisessä kirkkovaltuustossa, äänioikeutta seurakuntaneuvostossa käyttää hänen varajäsenensä.

Saamelaiskäräjien jäsenellä ja varajäsenellä ei ole äänioikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa vaaleissa.

15 §

Saamelaisia edustavan maallikkojäsenen ja maallikkoedustajan vaali

Saamelaiskäräjät valitsee Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuustoon maallikkojäsenen ja kirkolliskokoukseen saamelaisten edustajan sekä heille ensimmäisen ja toisen varajäsenen ja varaedustajan siten kuin siitä erikseen säädetään. Valinnat on tehtävä ennen seurakuntavaalien jälkeisen toisen vuoden huhtikuun 1 päivää.

16 §

Piispan vaali ja äänioikeus

Piispan vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Kukin äänioikeutettu saa äänestää yhtä ehdokkaaksi asetettua pappia.

Piispan vaalissa ovat äänioikeutettuja:

- 1) hiippakunnan papit;
- 2) hiippakunnan lehtorit;
- 3) hiippakunnasta hiippakuntavaltuustoon valitut maallikkojäsenet ja kirkolliskokoukseen valitut maallikkoedustajat;
- 4) saamelaiskäräjien kirkolliskokoukseen valitsema edustaja Oulun hiippakunnan piispan vaalissa;
- 5) hiippakunnan seurakuntien maallikkovalitsijat;
- 6) tuomiokapitulin lakimiesasessori ja maallikkojäsen.

Seurakuntien kirkkovaltuustojen ja seurakuntaneuvostojen maallikkojäsenet valitsevat niin monta maallikkovalitsijaa, että 2 mo-

mentin 3—6 kohdassa tarkoitettuja maallikkovalitsijoita on yhteensä yhtä monta kuin äänioikeutettuja pappeja ja lehtoreita yhteensä.

Arkkipiispan vaalissa äänioikeus on myös muista hiippakunnista kirkolliskokoukseen valituilla edustajilla ja saamelaiskäräjien kirkolliskokoukseen valitsemalla edustajalla sekä hiippakuntavaltuustojen, tuomiokapituli- en ja kirkkohallituksen jäsenillä.

17 §

Äänioikeus pappisasessorin ja lääninrovastin vaalissa

Tuomiokapitulin pappisasessorin vaalissa äänioikeutettuja ovat hiippakunnan papit ja lehtorit.

Lääninrovastin vaalissa äänioikeutettuja ovat rovastikunnan papit ja lehtorit.

18 §

Papin äänioikeuden rajoitus

Määräaikaisesti pappisvirasta pidätetyllä papilla ei ole pappisvirkaan perustuvaa äänioikeutta.

Erinäiset säännökset vaalien toimittamisesta

19 §

Seurakunnan ja hiippakunnan vaalilautakunnat

Seurakuntavaalien ja kirkkoherran välittömän vaalin toimittamista sekä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimielinten muodostamista varten kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto asettaa vaalilautakunnan, johon kuuluu kirkkoherra ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään yhtä monta varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan.

Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto voi päättää, että seurakunta jaetaan äänestysalueisiin, jolloin vaalilautakunta jakautuu jastoihin. Jaosto on päätösvaltainen kolmijäsenisenä, ja sen tehtävänä on huolehtia äänes-

tyksen toimittamisesta äänestysalueella siten kuin kirkon vaalijärjestyksessä tarkemmin säädetään.

Hiippakuntavaltuuston jäsenten ja kirkolliskokousedustajien vaaleja varten tuomiokapituli asettaa vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja sekä muina jäseninä kaksi pappia, kaksi maallikkoa ja yhtä monta varajäsentä. Ahvenanmaan maakunnan seurakunnista valittavan maallikkojäsenen ja maallikkoedustajan vaalia varten tuomiokapituli asettaa maallikoista koostuvan vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä sekä yhtä monta varajäsentä.

20 §

Keskusvaalitoimikunta

Seurakuntayhtymässä yhteinen kirkkoneuvosto voi asettaa seurakuntavaaleja varten keskusvaalitoimikunnan, jonka tehtävänä on avustaa seurakuntayhtymän seurakuntien vaalilautakuntia vaalien yhtenäisessä toimittamisessa.

21 §

Äänioikeutettujen luettelo

Äänioikeutettujen luetteloon on merkittävä äänioikeutetut, heidän henkilötunnuksensa, osoitteensa ja lukumääränsä sekä tarvittaessa äänestysalueensa. Osoitetta ei kuitenkaan saa merkitä äänioikeutettujen luetteloon, jos tieto on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 31 kohdan mukaan salassa pidettävä. Luettelossa on oltava tila äänioikeuden käyttämisestä tehtäviä merkintöjä ja muistutuksia varten.

22 §

Äänioikeutettujen luettelon itseoikaisu

Vaalilautakunnalla on oikeus lisätä henkilö seurakuntavaaleja tai kirkkoherran välitöntä vaalia varten laadittuun äänioikeutettujen luetteloon tai merkitä henkilö äänioikeutta vailla olevaksi, jos hänet on oikeudettomasti jätetty pois äänioikeutettujen luettelosta, merkitty siihen äänioikeutta vailla olevaksi tai äänioikeutetuksi tai henkilö on liittynyt kir-

kon jäseneksi tai eronnut kirkon jäsenyydestä 12 §:ssä tarkoitettujen määräpäivien jälkeen. Jos vaalilautakunta katsoo, että henkilöä koskeva merkintä vaaliluettelossa on muutoin virheellinen, vaalilautakunta voi korjata virheen. Muutokset on tehtävä seurakuntavaaleissa viimeistään 16. päivänä ennen vaalipäivää ennen kello 16 ja kirkkoherran välittömässä vaalissa viimeistään 16. päivänä ennen ensimmäistä vaalipäivää ennen kello 16.

Jos henkilö merkitään äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutta vailla olevaksi, tästä on tehtävä kirjallinen päätös ja annettava päätös tiedoksi asianomaiselle henkilölle siten kuin 24 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetään. Kirjallista päätöstä ei kuitenkaan tehdä, jos henkilö on kuollut tai julistettu kuolleeksi äänioikeutettujen luettelon laatimisen jälkeen.

Jos henkilö lisätään äänioikeutettujen luetteloon, hänelle on viipymättä lähetettävä tästä tieto. Kirkon jäseneksi liittyneellä henkilöllä on äänioikeus seurakuntavaaleissa siinä seurakunnassa, jonka jäseneksi hän on liittynyt.

Jos henkilöä koskeva muu virheellinen merkintä äänioikeutettujen luettelossa korjataan, tästä on viipymättä ilmoitettava asianomaiselle henkilölle, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

23 §

Äänioikeutettujen luettelon lainvoimaisuus

Seurakuntavaaleissa äänioikeutettujen luettelo on lainvoimainen 16. päivänä ennen vaalipäivää kello 16 lukien. Kirkkoherran välittömässä vaalissa äänioikeutettujen luettelo on lainvoimainen 16. päivänä ennen ensimmäistä vaalipäivää kello 16 lukien.

Lainvoimaista äänioikeutettujen luetteloa on vaaleissa noudatettava muuttamattomana. Äänioikeutettujen luetteloa pidetään lainvoimaisena sen estämättä, että hallinto-oikeus ei ole ennen äänioikeutettujen luettelon tulemistä lainvoimaiseksi antanut päätöstä sille tehtyyn valitukseen. Henkilön, jolla vaalilautakunnalle esitetyn hallinto-oikeuden päätöksen mukaan on äänioikeus, on kuitenkin annettava äänestää.

24 §

Järjestys äänestyspaikalla

Äänestyspaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä ei saa äänestysaikana pitää puheita, julkipanna tai jakaa painettuja tai kirjoitettuja kehotuksia eikä muutoinkaan vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa äänestäjien vaalivapauteen.

Äänestys on järjestettävä siten, että vaalisalaisuus säilyy. Saapuvilla olevien on noudatettava vaalilautakunnan järjestyksen ylläpitämiseksi ja äänestyksen häiriöttömän kulun turvaamiseksi antamia määräyksiä.

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

7 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeus äänioikeutettujen luettelosta

Oikaisuvaatimuksen ja valituksen seurakuntavaalien ja kirkkoherran välittömän vaalin äänioikeutettujen luettelosta saa tehdä se, joka katsoo, että hänet on oikeudettomasti jätetty pois äänioikeutettujen luettelosta tai että häntä koskeva merkintä on siinä virheellinen.

Hallinto-oikeuden on ratkaistava vaalilautakunnan päätöksestä tehty valitus kiireellisenä ennen vaalin toimittamista ja lähetettävä tieto päätöksestä henkilölle, jonka äänioikeutta päätös koskee, sekä vaalilautakunnalle. Vaalilautakunnan on tehtävä äänioikeutettujen luetteloon tarvittavat merkinnät.

7 a §

Valitusoikeus vaalin tuloksen vahvistamista koskevasta päätöksestä

Vaalin tuloksen vahvistamista koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta asianosainen, vaalissa ehdokkaana ollut henkilö ja valitsijayhdistys sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Lisäksi jokainen vaalissa äänioikeutettu henkilö sekä seurakuntavaaleissa ja kirkkoherran välittömässä vaalissa seurakunnan jä-

sen saa hakea valittamalla muutosta päätökseen sillä perusteella, että vaali on toimitettu virheellisessä järjestyksessä ja tämä on saatanut vaikuttaa vaalin tulokseen.

9 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusaika

Oikaisuvaatimus seurakuntavaalien tai kirkkoherran välittömän vaalin äänioikeutettujen luettelosta on kuitenkin tehtävä viimeistään kirkon vaalijärjestyksen 8 §:ssä säädetyn äänioikeutettujen luettelon nähtävillä pitoajan päättymisen jälkeisenä toisena arkipäivänä ja jätettävä kirkkoherranvirastoon tai vaalilautakunnan määräämään muuhun seurakunnan toimipaikkaan.

Valitus 23 luvun 22 §:n 2 momentissa tarkoitettua äänioikeutettujen luettelon itseoikaisua koskevasta päätöksestä ja kirkon vaalijärjestyksen 9 ja 62 §:ssä tarkoitettua vaalilautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä on tehtävä seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista. Valitus on osoitettava hallinto-oikeudelle ja jätettävä sanotussa ajassa kirkkoherranvirastoon tai vaalilautakunnan määräämään muuhun seurakunnan toimipaikkaan. Vaalilautakunnan tulee toimittaa valitus, ote pöytäkirjasta, vaalilautakunnan lausunto ja muut asiassa kertyneet asiakirjat kiireellisesti hallinto-oikeudelle.

11 a §

Tiedoksianto vaalin tuloksen vahvistamista koskevasta päätöksestä

Kirkkoherran välittömän vaalin tuloksen vahvistamista koskeva päätös annetaan tiedoksi asianosaiselle ja tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen siten kuin 11 §:n 1 momentissa säädetään. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen seurakuntavaalien ja kirkkoherran välittömän vaalin vahvistamista koskevasta päätöksestä tiedon siten kuin 11 §:n 2 momentissa säädetään.

Äänioikeutetun, valitsijayhdistyksen ja seurakuntavaalien, hiippakuntavaltuuston jä-

senten ja kirkolliskokousedustajien vaalien sekä piispan vaalin ehdokkaan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun vaalilautakunnan tai tuomiokapitulin pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

12 §

Toimivaltainen hallinto-oikeus

Valitus tehdään:

2) kirkolliskokouksen ja kirkkohallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle.

14 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeuden rajoittaminen

Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla:

1) kirkolliskokouksen muutoin kuin 23 luvun 6 §:n nojalla tekemään päätökseen ja piispainkokouksen päätökseen;

3) kirkkohallituksen 23 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiassa tekemään päätökseen;

4) tuomiokapitulin päätökseen, jonka se on tehnyt 6 luvun 11 §:n 2 ja 3 momentissa, 23 luvun 11 §:n 2 ja 3 momentissa, kirkkojärjestyksen 2 luvun 3 §:ssä ja 9 §:n 2 momentissa, 6 luvun 14 §:n 2 momentissa, 16 §:n 1 momentissa, 17 §:n 2 momentissa, 30 §:n 1 momentissa ja 38 §:ssä, 9 luvun 7 §:ssä, 19 luvun 11 §:ssä ja kirkon vaalijärjestyksen 3 §:n 3 momentissa, 55 §:n 1 momentissa, 58 ja 60 §:ssä tarkoitetuissa asioissa, eikä päätökseen, joka koskee kirkkojärjestyksen 6 luvun 12 §:ssä tarkoitetun pastoraalitutkinnon, ylemmän pastoraalitutkinnon ja seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suorittamista;

5) vaalilautakunnan päätökseen, joka koskee kirkon vaalijärjestyksen 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua perustamisasiakirjan tutkimatta jättämistä sekä 19 tai 22 §:ssä tarkoitettua asiaa, eikä vaaliviranomaisen toimenpiteeseen tai päätökseen, joka koskee ennakköäänestyksen toimittamista kotona;

6) hallinto-oikeuden päätökseen, joka kos-

kee seurakuntavaalien tai kirkkoherran välittömän vaalin äänioikeutettujen luetteloa;

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

3 §

Pöytäkirjan pitäminen nähtävänä

Pöytäkirja sellaisesta toimielimen tai viranhaltijan päätöksestä, josta seurakunnan jäsen saa tehdä oikaisuvaatimuksen tai valituksen, on pidettävä siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen tarkistamisen jälkeen yleisesti nähtävänä siten, kuin siitä on seurakunnan tai seurakuntayhtymän ilmoitustaululla ennakolta ilmoitettu.

Vaalin tuloksen vahvistamista koskeva hiippakunnan vaalilautakunnan tai tuomiokapitulin pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään yleisesti nähtävänä tuomiokapitulin ilmoitustaululla.

8 a §

Äänioikeutettujen luettelon julkisuus

Jokaisella on oikeus tutustua seurakuntavaalien ja kirkkoherran välittömän vaalin äänioikeutettujen luetteloon sinä aikana, kun äänioikeutettujen luettelo pidetään yleisesti nähtävänä. Äänioikeutettujen luetteloa ei saa

antaa jäljennettäväksi tai kuvattavaksi eikä siitä saa antaa jäljennöksiä. Äänioikeutettujen luetteloon merkityllä on kuitenkin oikeus saada maksutta ote hänestä äänioikeutettujen luetteloon otetuista tiedoista. Sillä, joka on pyytänyt tulla otetuksi äänioikeutettujen luetteloon, on oikeus saada tieto asian käsittelyyn liittyvistä asiakirjoista siten kuin viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 §:ssä säädetään.

Seurakuntavaalien ja kirkkoherran välittömän vaalin äänioikeutettujen luettelo on pidettävä salassa muuna kuin 1 momentissa tarkoitettuna aikana. Salassapitovelvollisuus ei estä tiedon antamista äänioikeutettujen luettelosta sille, joka tarvitsee tietoa äänioikeutensa selvittämistä varten.

Äänioikeutettujen luettelon julkisuudesta ja käsittelystä on muutoin voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja henkilötietolaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2014.

Jos seurakuntavaalit tai kirkkoherran välittömän vaali toimitetaan ennen kuin 70 päivää on kulunut tämän lain voimaantulosta, vaalit toimitetaan noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos piispan vaali toimitetaan ennen kuin viisi kuukautta on kulunut tämän lain voimaantulosta, vaali toimitetaan noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 2014

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Sisäministeri *Päivi Räsänen*